

TELESKOPETER

...og andre usynlege ting

Aslak Brimi

teleskoper

T: Frikk Gjeilo M: Aslak Brimi

Eg og du i skyane
med teleskop og rotorblad,
ser ned på alle byane
dit eg og du vil dra.

Eg og du på flygetur
med teleskop og rotorblad,
her er ingen kjapp retur
for langt avsted vi nå skal dra.

*Her sit vi i vårt Teleskoper,
flyg avsted og kikar ned.
Her sit vi i vårt Teleskoper,
ingen andre ser, og vi syng:
Trallalalalalalalala*

Eg høyrer at det smeit eit skot,
og du og eg vi kikar ned;
vi kan sjå ein sjørøvarbåt
på havet der eit sted.

Det kjem ein farleg røyk frå land,
og vi ser ned mot hø og fjell.
Vi kan sjå ein stor vulkan
som sprutar glød og eld.

Her sit vi i vårt Teleskoper...

Vi ligg og kikar lukkeleg
og gløymer kvar vi er på veg,
og plutselig så landar eg
på månen her med deg.

*Her sit vi i eit Teleskoper
kikar ned og flyg av sted.
Her flyg vi i eit teleskoper,
heilt til månen du og deg, og vi syng...
Trallalalalalalalala*

ORDLEIK: finn så mange fornamn som mogleg med same forbokstav. Vel ein bokstav, og bestem jente- eller gutenamn. T.d. vel bokstaven B og jentenamn. Da skal alle skrive så mange jentenamn på B dei kjem på. Den som kjem på flest namn vinn.

venesongen

T: Frikk Gjeilo M: Aslak Brimi

Ein ven er ein forunderleg figur,
ein som får deg til å smile litt når du vil vere sur,
ved å danse rundt og rundt i kring med lange, rare steg;
ein ven er ein som får deg til å le.

Ein ven er ein som smiler når du kjem,
og som sit der heile friminuttet når du har problem,
og som ventar etter treninga fordi når du er ekstra så treg;
ein ven har alltid tid å gje til deg.

Ein ven er ein som vinkar når du går,
og som spring og finn ein vaksen når du dett og får eit sår,
og som minner deg på alt du par å gløyme når du dreg;
ein ven har alltid hjelp å gje til deg.

Ein ven er ein å krangle høglydt med
og diskutere ting så du blir både raud, og vrang og vred.
og kanskje seie dumme ting, for dumme ting kan skje.
Men ein ven vil alltid ordne opp i det.

Ja, ein ven er ein forunderleg figur,
og forunderlege vener dei er sjeldnar' enn du trur,
og ser du til at venar har bra i lag med deg,
så har du ein god ven i meg.

usynlege ting

T: Frikk Gjeilo M: Aslak Brimi

Eg kan sjå eit kattespor
som traskar her ifrå
Eg kan sjå ei kattemor
som passar sine små

Eg kan sende mange varme tankar rundt ikring,
som ingen ser, for ingen ser usynlege ting.

Eg kan sjå ei fuglemor
som matar sine fem
Eg kan sjå dei flyg frå meg
når vinterkulda kjem.

Eg kan sende mange triste tankar rundt ikring,
som ingen ser, for ingen ser usynlege ting.

Eg kan sjå ein liten hund
aleine i eit band
Eg kan sjå han lograr nå
når guten henter han.

Eg kan sende mange glade tankar rundt ikring,
som ingen ser, for ingen ser usynlege ting.

Draumar kan varme lik ein flamme frå eit bål.
Og gode tankar frå ein ven gjere vilja sterk som stål.

Ja, eg kan sende mange gode tankar rundt ikring,
som ingen ser, for ingen ser usynlege ting.

stemma mi

T: Frikk Gjeilo M: Aslak Brimi

Stemmer det at somme pratar alt for høgt?
At dei kanskje tenker seg om litt for snøgt?
Stemmer det at eg bestemmer over meg?
Stemmer det at stemmer kan forandre seg?

Stemmer det at andre stemmer om dei kan?
At a cappella-stemmer blir eit stemmeband?
Stemmer det at det er fleir å stemme på?
Stemmer det at alle stemmer
med ein stemmeseddel i ein stemmebås?
Bli med stem nå i:

*Utestemme, innestemme,
pappastemme, mammastemme,
stemmer det at somme stemmer fela si?
Stemmeskjfte, ingen stemme,
stemme for og ombestemme,
eg må høyre på den indre stemma mi!*

Stemmer det at somme har for lite klær?
At dei ikkje lærer det eg lærer her?
Stemmer det at somme folk har to av alt?
Stemmer det at stemmerett og stemmegalt?

Stemmer det at stemmegaffer stemmer bra?
At han stemmer stemmene bestemt og sta?
Stemmer det at stemma har sin klangfasong?
Stemmer det at alle stemmer
stemmer i med stemma si i fleirstemt song?
Bli med stem nå i:

Utestemme, innestemme ...

ORDLEIK: Ordet "stemme" kan ha ulik mening etter samanhengen ordet blir brukt. Klarer du finne andre ord som har dobbelt mening? Kanskje til og med ord med trippel mening...?

GAMLE GÅTER

- 1) Eg er eit tre med rota opp og toppen ned.
- 2) Kva er det du kan finne i ei tom lomme?
- 3) Eg er rund som eit egg, og lang som ein kyrkjevegg.
- 4) Eg er mindre enn ei mus, men fyller eit heilt hus.
- 5) Kva spørsmål kan du ikkje svare ja på utan å ljuge?
- 6) Eg har auge men ikkje hovud.
- 7) Eg har eksistert i millionar av år, men er berre ein månad gamal.
- 8) Kva er det som må bli øydelagt før du brukar det?
- 9) Eg går gjennom skogen, over fjellet og ned dalen, men står likevel stille.
- 10) Når er åkeren mest lyrisk?

katta sat oppå taket

T: Trad. / Aslak Brimi M: Trad. etter Rolv Brimi

Katta sat oppå taket, tålå ved sine døtre
«Kva skal vi ha til vintersko.
Vi fryser på våre føtter»
Så reiste dei til Danmark,
og kjøpte sko for halvanna mark.
*Hei, Petter i donna,
katta spelte på tromma.
Og fire mus dei tro i dansen
så heile verda ho dundra.*

Musa sat nedi kjellar'n, tålå ved sine sønner:
«Kva skal det gå med vinterfor.
Her er kun halvtomme tønner.»
Så reiste dei til Portugal,
og kjøpte fôr og ein hanegal.
Hei, Petter i donna ...

Bikkja sat utpå trammen, lurte på kva som hende.
«Kva skal det gå med mus og katt,
der ut på framande strender.»
Så reiste'n til Italien,
og fant seg fru', han kom ei igjen.
Hei, Petter i donna...

bergomsdragen

T: Frikk Gjeilo M: Aslak Brimi

Han var gråna og eldgammal slik dragar er
med piggar på ryggen og hårete tær,
men øyro som høyrdet godt alt som vart sagt
av folka på brua ved fossen.

Fleire år tidlegar' flaug han forbi
og såg ned på stabbur og mølle og smi',
såg kuar og grisar og høner og folk
som budde i grenda ved fossen.

Nå sleit han med halsbrann og brent kjeftament
av alle dei bruene han hadde brent
før han flaug hit opp og fann seg ein heim
i grenda med brua og fossen.

På venskap han hadde for lengst mista tru
for samvittigheita ho gnog for kvar bru
som han hadde brent og flambert og kremert
før han kom til grenda ved fossen.

Han ha' øyrelapplue og øyrelappstol
og sat der og harka og hosta opp sot;
var redd at dei alle skj' sjå kven han var
i huset ved brua og fossen.

Ein gong i veka når skåpet var tomt
for kaffi og mandlar, og véret var skomt,
så gøymde han øyro i lua og fôr
ut døra til huset ved fossen.

Forkledninga hans gjorde allmuga blind,
han gjekk over veggen med myntpungen sin,
var glad for kvar dag ingen såg kven det var
som kom att til huset ved fossen.

Skriv ei spennande historie. Tenk på eit gamalt (og skummelt?) hus i nærleiken av der du bur, og la fantasien løpe om kven som bur der. Om du vil ha ei ekstra utfordring kan du prøve å skrive på rim.

Ein dag han var ute og nøye forkledd
høyrdet han skriket frå ein som var redd.
Han gløymde å skunde seg heim til seg sjølv,
til huset ved brua og fossen.

På torget der stod det eit høgt klokketårn
i langvisar'n hekk det eit skrikende born.
Under stod folket så lamslått av frykt
der i grenda ved brua og fossen.

Han reiv av seg øyrelapplua og sprang,
og flaug opp til guten som hekk der og slang
og sette han trygt ned, og skunda seg heim,
til huset ved brua og fossen.

Han tenkte: «Eg kan ikkje lenger bu her
no som dei endeleg veit kven eg er.»
Han tok på seg lua og flaug der i frå,
frå huset ved brua og fossen.

I bygda der jubla kvar kjerring og kar,
og sa «for ein meisterleg drage vi har!»
Men dragen var borte og alt som stod att:
eit tomt hus ved brua og fossen.

Kvar dragen vart av er det ingen som veit,
og kven guten er, er ei hemmelegheit.
Han skreiv desse orda om dragen som var
i huset ved brua og fossen.

trampoline

T / M: Aslak Brimi

Sommarbilen full av sommarklær;
opp til taket pakka, vi er klar for allslags vær.
Ferietid, ja, det er sommarfri;
vind i hår og sand i mellom tær.

Sommarbiltur, vegen er så lang.
Baksetekor og høglydt allsongtreng
med Radio Super, super duper!
Vi er klar for sommarferiesong!

Framme hos bestefar og -mor,
ferieidyll, i sommar som i fjor.
Dei smiler stort og peikar inn på gar'n
der står ho; og gjett om eg er klar!

*Der står Line, Line, Trampoline:
Sommaren er'kje like seg utan ho
Line, Line, Trampoline:
Sommarminner full av sommarsol.*

"Å trette" (trøtte) vil si å krangle
eller kjekle. Her er fleire dialektord
frå Ottadalen du kan prøve å tyde:

SPORVEBUSE	RÆTNÅ
LUGGUM	TVAU
HAFEILLE	BITETI
KJÆFTAMÆNT	MÅRGÅVEL
DONTE	HUGULAUS

Sommarfjella, der kor trolla bur;
selfiestanga ho er sjølvsagt med på tur;
ut på eventyr, ja, det er ståk og styr,
med støle lår og sliten positur.

Mamma og bestemor dei ler;
blunkar lurt, og trur vi ikkje ser
at dei finn ein kopp med sukker i og går
bakom huset der ein gammal god ven står.

*Der står Barbra, Barbra, god rabarbra
Sommaren er 'kje like seg utan ho
Barbra, Barbra, god rabarbra:
Sommarminner full av sommarsol.*

Barna er i seng og natta kjem;
Varm og klam, som ein deilig sommarklem.
Nokon listar seg på tå på duggfrisk eng.
Pappa skal på date med ei som står og heng...

Og det er Line, Line ...

ørne sette seg på høgan fjell

T: Trad. / Frikk Gjeilo M: Trad. etter Rolv Brimi

Ørne sette seg på høgan fjell for å tålå ved meg.
Å, du må veta det er eit farleg forfjell som vil trette ved meg.
Vil du trette, så trett, vil du sitja, så sit,
burti buskom i dag, fire fante på rad.
Fillefantent han spelte på fela si.

Ørne sette seg på høgan fjell for å tålå ved meg.
Å, du må veta det er ein farleg forfjell på å krevja og be.
Vil du krevja, så krev, vil du sitja, så sit,
burti buskom i dag, fire fante på rad.
Fillefantent han spelte på tromma si.

da du var ung

T: Frikk Gjeilo M: Aslak Brimi

Du er så stor
og gjer store ting,
og ungar du no,
mindre enn deg
dei leikar i kring.

Det gjor' du ein gong,
men tida går fort.
Hugsar du no
kor' alt stod i ro,
når du drøymde deg bort?

*Drøym om eit hav, drøym om eit land,
drøym om ein ven som held i di hand,
på eventyrferd, på hest og med sverd,
i verda du fann.*

*Drøym om ein dal, drøym om eit fjell,
der det bur dragar med sprutande eld.
Ja, tenk det gjekk an, i verda du fann
kvar einaste kveld.*

No er du stor,
og klarar alt sjølv.
Du ser ikkje eit sverd,
men berre ei fjøl
når du ser ei fjøl.

Men det var ein gong
du var med og sprang,
og hoppa frå fjell,
og snubla og fell
rett opp i mitt fang.

Drøym om eit hav, ...

Øg så er du stor,
så stor det går an;
Snart ventar ein spent,
med augo så tent,
på skrøner du kan.

Hugs da kor du for
da du var ung;
og frå der du sit,
ta dei med dit
og syng dei vår song.

Drøym om eit hav, ...

Set deg ned med bestefar eller bestemor og
spør om dei kan fortelje om da dei var unge.
Kva leika dei? Kva fekk dei i bursdagsgåve? Osv.
Dette vil både du og dei sete pris på.

tursongen

T: Frikk Gjeilo M: Aslak Brimi

Verda er så fin ute på tur,
der vinter'n pyntar fjella sine med glasar,
og eg kan tusle trinn for trinn,
og sukker dett på mine kinn,
og skyane er rosa sukkerspinn...
*ute på tur, ute på tur, ute på tur, ute på tur,
aldri sur ut i herleg frisk natur.*

Verda er så fri ute på tur,
der alle tenkjer høgt og ikkje treng sensur,
og eg kan tusle skritt for skritt,
og sleppe rydde rommet mitt,
for mamma gløymer alt det maset sitt...
ute på tur, ...

Verda er så frisk ute på tur,
der treng ikkje pappa kvile middagslur,
og eg kan tusle steg for steg
bak pappa som er lukkeleg
og prompar høgt med god samvittighet...
ute på tur, ...

Verda er så treig ute på tur,
borte frå bråk og tut og mas og motordur.
Øg eg kan tusle lett så lett
blant trea som står tett i tett,
og med mobilen ta så skjønne sjølvportrett...
ute på tur, ...

Verda er så fin ute på tur,
alt er så fortrefleleg til været snur,
og vi må tusle heim igjen,
og hælen svir og sveitten renn,
og glede oss til vi skal ut igjen...
ute på tur, ...

vente på månen

T: Frikk Gjeilo M: Aslak Brimi

Eg ventar her på månen.
Eg ventar på at himmel blå
blir svart som kol med stjernar på,
så eg kan liggje her og sjå
på månen.

Eg ventar her på månen.
Eg ventar på at kvelden kjem
så eg kan gje ho mor ein klem,
og gøyme mine små problem
hjá månen.

Eg ventar her på månen.
Eg ventar på at dagen lir
og tenner nattelampa si,
i fall eg kanskje blir ei tid
hjá månen.

Aslak Brimi *fele og song*

Gudmund Bolstad Skjær *gitar*

Kenneth Ekornes *perkusjon*

Aksel Jensen *bass*

Pål Svindland *saksofon, fløyter, klokkespel og koring*

Andre Viervoll *tangentar*

Foto: Johannes Selvaag

All musikken er nylaga av Aslak Brimi forutan "Ørne sette seg på høgan fjell" og "Katta sat oppå taket", som begge er tradisjonelle songstubar frå Lom lært av Rolv Brimi. Alle arrangement gjort av Gudmund Bolstad Skjær, Aslak Brimi og Andre Viervoll i lag med medmusikarane.

Innspelt i Newtowne Studio, Oslo, våren 2022

Produsering og opptak: Andre Viervoll / Newtowne studio

Miksing: Peer Espen Ursfjord

Mastring: Morgan Nicolaysen

Foto: Johannes Selvaag

Grafisk formgjeving: Aslak Brimi

Illustrasjonar: Stein C. Llanos-Ytre

Meir info om dette prosjektet finn du på www.aslakbrimi.no. Der finn du også info om booking, bestilling og andre musikkprosjekt.

Ein stor takk til Torunn Kjøk og Diktardagar som tinga denne musikken. Takk til Frikk, Andre, Gudmund, Kenneth, Aksel, Pål, Heidrun, Alvhild og Eldri, far og mor, støttespelarar og sponsorar, familie og vener. Takk til Elena Bilben og Leah Alexandra Furuheim Holten for koring på "Trampoline", "Katta sat oppå taket" og "Teleskopter".

Produksjonen er støtta av Fond for lyd og bilete, Fond for utøvende kunstnere, CREO vederlagsfond, Sparebank 1 Lom og Skjåk, Norsk senter for folkemusikk og folkedans, Lom kommune, Lom spel- og dansarlag, Austmannalaget og Mållaget Ivar Kleiven.

Støtta av Kulturrådet
Fond for lyd og bilete

LOM
SPEL- OG
DANSARLAG

Lom

NORSK SENTER FOR
FOLKEMUSIKK
OG FOLKEDANS

SpareBank 1
LOM OG SKJÅK

Svar på gåtene

1) Istapp 2) Lull 3) Garnnøste 4) Snigle 5) Søv du? 6) Synål 7) Månen 8) Egg
9) Veg / sti 10) Med rim på

Dialektorda

Spørvebuse – Eit gamalt ord for fugleskremsel.

Luggum – Ein verkeleg heidersbetegnelse oppi dalom, og eit positivt ord om ein person eller ting. Kan vere synonymt med triveleg, rettskaffen, nett og snill. *"Nei, detta va' rætt ein luggum gutongje"*, kan ei gamal dame si om ein snill liten gut.

Hafeille – Gamalt ord for gjerde. *"Det sat ei skatto på hafeilla og hakka tælla tyting"*, er ei gamal regle i Lom.

Kjæftamænt – Eit spøkefullt uttrykk for munnen, brukt i samband med prat. *"Ja, han hadde eit godt kjæftamænt"*, som i tydinga at han var god til å prate for seg.

Å donte – Eit gamalt begrep for å rydde og/eller gjere reint. *"E' fæ vel sjå te donte litte fyry e' fæ frammon, avon."*

Rættmå – For litt sidan. *"Rættmå va' e på butikken for å kjøpe smultringer."*

Tvau – Bøygdd form av tallordet to. Tvo gitar, tvæ jenter, og tvau par sko.

Biteti – Småkaker, kjeks eller noko småbakst servert til kaffien.

Mårgåvæl – Eit anna ord for frokost.

Hugulaus – Eit ord brukt om folk som gjer lite gjennomtenkte ting. *"Det va' nå hugulaust å hoppe frå 10-metern mæ klæe på."*

